

بررسی مقایسه‌ای خصوصیات روانشناختی زنان ویژه با زنان عادی

دکتر کاظم رسول‌زاده طباطبایی

دکتر عباسعلی اللهیاری

شهربانو کامرانی فکور

انحرافات اجتماعی، به‌ویژه انحرافات زنان، سلامت و امنیت روانی-اجتماعی و حتی سیاسی و اقتصادی جامعه را تهدید می‌کند. از این‌رو، جامعه برای بقا و پایداری خود می‌بایست تدابیر مناسبی جهت جلوگیری از انحرافات زنان بزهکار و اقداماتی جهت بازپروری آنها اتخاذ نماید و این امر جز از طریق شناخت دقیق عوامل زمینه‌ساز و تشدیدکننده گرایش به انحرافات امکان‌پذیر نیست. پژوهش حاضر به بررسی ویژگی‌های روانشناختی (هیجان‌طلبی، هوش، عزت نفس و هویت) زنان ویژه (فاحشه) و مقایسه آنها با زنان عادی پرداخته است. بدین منظور، از میان زنان ویژه 35-15 ساله‌ای که بازداشت شده و در مراکز بازپروری زنان آسیب‌دیده اجتماعی سازمان بهزیستی و یا زندان اوین نگهداری می‌شدند، 60 نفر به عنوان گروه آزمایش انتخاب شدند. همچنین از میان زنانی که در شهر تهران (شمال، جنوب، شرق و غرب) سکونت داشتند، 60 نفر به عنوان آزمودنی‌های گروه کنترل انتخاب شدند. سپس هر دو گروه به سؤالات آزمون هیجان‌طلبی زاگرن، آزمون هوش ریون بزرگسالان، پرسش‌نامه عزت نفس کوپر اسمیت و پرسش‌نامه سنج عینی منزلت هویت من آدامز پاسخ دادند.

نتایج آزمون‌های آماری نشان داد که زنان ویژه در مقایسه با زنان عادی، در مقیاس هیجان‌خواهی و خرده‌عامل‌های آن یعنی تجربه‌طلبی، بازداری‌زدایی و ملال‌پذیری به صورت معنی‌داری نمرات بالاتری به‌دست آورده‌اند. همچنین زنان ویژه در مقایسه با زنان عادی به‌صورت معناداری در آزمون‌های هوش و عزت نفس نمرات پایین‌تری آوردند. به‌علاوه، بین زنان ویژه و زنان عادی از حیث منزلت‌های هویتی تفاوت معناداری مشاهده نشد.